

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA
O ZAŠTITI I OČUVANJU KULTURNIH DOBARA, S NACRTOM
KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA**

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI I OČUVANJU KULTURNIH DOBARA, S NACRTOM KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara nalazi se u članku 2. stavku 4., članku 52. te članku 69. stavku 3. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – Odluka Upravnog suda Republike Hrvatske)

II. OCJENA STANJA, OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

1. Ocjena stanja

Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (Narodne novine, broj 87/09., 88/10., 61/11., 25/12., 136/12., 157/13., 152/14. i 44/17.) uređuju se vrste kulturnih dobara, uspostavljanje zaštite nad kulturnim dobrom, obveze i prava vlasnika kulturnih dobara, koncesije i koncesijska odobrenja na kulturnim dobrima, mjere zaštite i očuvanja kulturnih dobara, obavljanje poslova na zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, obavljanje upravnih i inspeksijskih poslova, rad i djelokrug Hrvatskoga vijeća za kulturna dobra, financiranje zaštite i očuvanja kulturnih dobara, kao i druga pitanja u vezi sa zaštitom i očuvanjem kulturnih dobara.

U postupku utvrđivanja svojstva kulturnog dobra za nekretninu, rješenjem se utvrđuje svojstvo i granice kulturnog dobra. Kada se radi o kulturnim dobrima koja se upisuju u Listu svjetske baštine ili Listu ugrožene svjetske baštine u postupku upisa nužno se određuje kontaktna zona za koju je potrebno, u nacionalnom zakonodavstvu, propisati mjere radi osiguranja zaštite vrijednosti kulturnog dobra sukladno kriterijima na temelju kojih je kulturno dobro upisano u navedene Liste. Kontaktna zona ne ulazi u granice zaštite kulturnog dobra. Kontaktna zona kulturnog dobra upisanog u Listu svjetske baštine, sukladno Operativnim smjernicama za provedbu Konvencije o zaštiti svjetske kulturne i prirodne baštine iz 1972. (Narodne novine, Međunarodni ugovori, broj 12/93.) nije dio svjetske baštine već je uloga kontaktne zone zaštita izvanredne univerzalne vrijednosti kulturnog dobra kojeg okružuje. Područje kontaktne zone treba uključivati neposredno okruženje kulturnog dobra, značajne vizure i druga područja ili obilježja koja su funkcionalno važna kao podrška dobru i njegovoj zaštiti. Radi toga je potrebno osigurati mehanizme i instrumente koji dopunjuju mjere zaštite kulturnog dobra, koji će se ugraditi u prostorne planove te na taj način osigurati zaštitu izvanredne univerzalne vrijednosti kulturnog dobra. Na ovaj način će se Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara osigurati učinkovito provođenje Konvencije o zaštiti svjetske kulturne i prirodne baštine te Operativnih smjernica.

Nadalje, prilikom određivanja granica kulturnog krajolika umjesto određivanja granica popisom katastarskih čestica čiji broj može biti velik, potrebno je

pojednostaviti način utvrđivanja granica ovog kulturnog dobra tako da se granice kulturnog krajolika mogu odrediti opisno (vodotoci, ceste, pruge i drugo). S obzirom da se kod podzemskih arheoloških nalazišta granice ne mogu određivati katastarskim česticama potrebno je također precizirati način utvrđivanja granica nalazišta putem geo-referenciranih točaka/koordinata.

Nadalje, Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara propisano je da se upisi u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske, promjene i brisanje upisanih podataka, objavljuju u Narodnim novinama. Kako se Registar kulturnih dobara kao javna knjiga nalazi na mrežnim stranicama Ministarstva kulture, čime su podaci koje ona sadrži javno objavljeni i dostupni, nije navedene podatke svrsishodno ponovno objavljivati u Narodnim novinama. Predlaže se stoga ovu zakonsku odredbu brisati.

U Republici Hrvatskoj postoje građevine od arheološkog značenja ispod površine zemlje, uključujući i rudarske objekte, koji su od interesa za Republiku Hrvatsku, a za koje nije riješeno pitanje upravljanja i korištenja iz razloga neriješenih vlasničkopravnih odnosa, što je posljedica primjene načela jedinstvenosti nekretnine (*superficies solo cedit*), imajući u vidu da se ove građevine i objekti nalaze ispod površine zemlje tj. ispod katastarskih čestica kojima nije vlasnik Republika Hrvatska, već treće osobe. S obzirom na odredbu članka 19. stavka 1. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara prema kojem je dobro za koje se predmnijeva da ima svojstva kulturnoga dobra, a nalazi se ili se nađe u zemlji, vlasništvo Republike Hrvatske, potrebno je Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara drugačije urediti provedbu uspostave jedinstva nekretnine kako bi se omogućilo pravno odvajanje katastarskih čestica, čestica zemljine površine, od građevina arheološkog značenja i rudarskih i drugih objekata koje se nalaze ispod površine zemlje. Za građevine i objekte ispod površine zemlje potrebno je uspostaviti posebno pravno uređenje u pogledu vlasništva i upisa u zemljišnu knjigu.

Za građevine arheološkog značaja koje su od interesa za Republiku Hrvatsku, rudarske i slične objekte ispod površine zemlje Zakonom se predviđa određivanje odvajanja u pravnom smislu od katastarskih čestica koje se nalaze iznad njih, što utvrđuje rješenjem Ministarstvo kulture kada su ispunjene sve propisane pretpostavke. Na ovaj će se način znatno olakšati rješavanje pitanja vlasništva, očuvanja, obnove i upravljanja ovim kulturnim dobrima, a što uključuje i rješavanje ovih pitanja, između ostalih, i za podrumne Dioklecijanove plače koji su upisani u Listu svjetske baštine. S tim u vezi, Vlada Republike Hrvatske je zaključkom od 4. svibnja 2018. zadužila nadležna tijela državne uprave za iznalaženje rješenja vlasničko-pravnih odnosa vezanih uz vlasništvo podruma Dioklecijanove plače što predložene zakonske izmjene trebaju omogućiti. Člankom 9. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (Narodne novine, broj 91/96., 68/98., 137/99., 22/00., 73/00., 129/00., 114/01., 79/06., 141/06., 146/08., 38/09., 153/09., 143/12. i 152/14.) propisano je da pojedinačnu nekretninu čini zemljišna čestica, uključujući i sve što je s njom razmjerno trajno povezano na njezinoj površini ili ispod nje; ali kad je više zemljišnih čestica upisano u zemljišnoj knjizi u isti zemljišnoknjižni uložak, one su pravno sjedinjene u jedno tijelo (zemljišnoknjižno tijelo), koje je kao takvo jedna nekretnina. Međutim, člankom 366. navedenog Zakona propisano je da je institut pravnog jedinstva nekretnine posebnim zakonom moguće urediti i drukčije što upravo predstavlja primjer građevina arheološkog značaja i drugih objekata ispod površine zemlje, kako je prethodno navedeno.

Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara propisuje pravo prvokupa na kulturnom dobru istodobno za Republiku Hrvatsku, Grad Zagreb i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave pri čemu se ova odredba ne primjenjuje na nekretnine unutar zaštićene kulturno-povijesne cjeline koje nisu kao kulturno dobro zaštićene posebnim rješenjem. Kako Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u brojnim slučajevima ne nalaze interes za kupnju kulturnih dobara određene vrste, potrebno je omogućiti navedenim ovlaštenicima prava prvokupa da mogu donijeti odluku da se neće koristiti pravom prvokupa u određenom vremenskom razdoblju ili za određena kulturna dobra. U tom slučaju vlasnici kulturnih dobara nisu dužni podnositi ponude radi realizacije prava prvokupa što će olakšati pravni promet nekretninama.

Prema članku 12. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara svojstvo kulturnoga dobra, na temelju stručnog vrednovanja, utvrđuje Ministarstvo kulture rješenjem. Novim Zakonom o muzejima propisan je drukčiji način utvrđenja svojstva kulturnog dobra za muzejsku građu, tako da muzejska građa stječe status kulturnog dobra upisom u inventarne knjige javnih muzeja, a inventarne knjige postaju dio Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske. S obzirom na navedeno, pravno uređenje stjecanja statusa kulturnog dobra za muzejsku građu različito je riješeno u dva zakonska propisa pa je stoga potrebno odgovarajuće uskladiti odredbe Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara s odredbama Zakona o muzejima te propisati iznimku u odnosu na primjenu članka 12. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

Također se predviđa drugačije uređenje uspostavljanja zaštite knjižnične građe kao kulturnog dobra, kako bi se osigurala zaštita knjižnične građe u okviru knjižničnog sustava Republike Hrvatske. Slijedom toga, potrebno je ovim Zakonom predvidjeti i urediti način uspostave zaštite knjižnične građe kao kulturnog dobra, imajući u vidu spomeničku vrijednost knjižnične građe koja se nalazi u knjižnicama u Republici Hrvatskoj.

Dobivanje dopuštenja za obavljanje poslova na zaštiti i očuvanju kulturnih dobara u Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara uređeno je na način da se dopuštenje izdaje pravnim i fizičkim osobama. Imajući u vidu da se radi o poslovima zaštite i očuvanja kulturnih dobara za koje je potrebno osigurati odgovarajuću stručnu osposobljenost neposrednih izvršitelja radova, predlaže se, s obzirom na dosadašnje iskustvo u praksi, pojednostaviti način dobivanja dopuštenja za obavljanje poslova na zaštiti i očuvanju kulturnih dobara. Prema predloženom uređenju, dopuštenje za obavljanje poslova na zaštiti i očuvanju kulturnih dobara treba ishoditi samo fizička osoba radi utvrđivanja njezine stručne osposobljenosti, a za pravne osobe i obrtnika se predmnijeva da imaju dopuštenje ako su osigurale rad fizičke osobe za koju je utvrđena stručna osposobljenost bilo na temelju stručnog zvanja (restaurator, konzervator i drugo) ili dobivenog dopuštenja kako je prethodno navedeno. Na ovaj način značajno će se olakšati poslovanje gospodarskih subjekata u ovom području.

2. Osnovna pitanja koja se trebaju urediti Zakonom

Predloženim Zakonom uređuju se sljedeća pitanja:

- definira se kontaktna zona kulturnog dobra koje se upisuje u Listu svjetske baštine ili u Listu svjetske ugrožene baštine, kao područja koje okružuje kulturno dobro i za koje se utvrđuje način zaštite u cilju osiguranja zaštite vrijednosti kulturnog dobra
- određuje se način utvrđivanja granica za kulturni krajolik i podmorske arheološke lokalitete
- briše se odredba o javnoj objavi upisa, promjene i brisanja kulturnog dobra u Narodnim novinama jer se svi podaci o kulturnim dobrima objavljuju putem Registra kulturnih dobra Republike Hrvatske koji je javna knjiga, objavljena na mrežnim stranicama Ministarstva kulture
- pravno se odvaja građevina arheološkog značaja i drugi arheološki lokaliteti te rudarski objekti od interesa za Republiku Hrvatsku koji se nalaze ispod zemljine površine od katastarskih čestica koje se nalaze iznad njih te se propisuje postupak utvrđivanja statusa javnog dobra u općoj uporabi
- uređuje se korištenje zakonskog prava prvokupa na kulturnim dobrima na način da Republika Hrvatska i jedinice lokalne i regionalne (područne) samouprave mogu donijeti odluku da se u određenom vremenskom razdoblju ili za određena kulturna dobra neće koristiti pravom prvokupa, čime se olakšava pravni promet nekretninama na njihovom području
- usklađuje se Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara s novim Zakonom o muzejima u dijelu koji se odnosi na utvrđenje zaštite muzejske građe kao kulturnog dobra tako da inventarne knjige javnih muzeja postaju dio Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske
- uređuje se zaštita i očuvanje knjižnične građe kao kulturnog dobra na način da katalozi knjižnica postaju dio Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske, a rješenje o utvrđivanju svojstva kulturnog dobra donosi Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu
- pojednostavljuje se postupak dobivanja dopuštenja za obavljanje poslova na zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, na način da se navedeno dopuštenje izdaje fizičkoj osobi, stručno osposobljenoj za rad na kulturnim dobrima, a pravna osoba i obrtnik koji obavljaju radove na kulturnim dobrima obvezni su osigurati rad fizičke osobe koja ima dopuštenje za obavljanje poslova na zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (ugovor o radu, ugovor o djelu, ugovor o izvršenju radova i drugo).

3. Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći:

- definirat će se kontaktna zona kulturnih dobara koja se upisuju u Listu svjetske baštine ili u Listu ugrožene svjetske baštine. Za navedenu zonu utvrdit će se način zaštite koja će se ugraditi u prostorne planove te na taj način osigurati zaštitu samog kulturnog dobra
- odredit će se način utvrđivanja granica za kulturni krajolik i podvodne arheološke lokalitete
- izbrisat će se zakonska odredba o objavi upisa, promjene i brisanja kulturnog dobra u Narodnim novinama jer su upisani podaci već objavljeni u Registru kulturnih dobra Republike Hrvatske koji je javna knjiga, objavljena na mrežnim stranicama Ministarstva kulture

- pravno će se urediti status građevina arheološkog značaja rudarskih i sličnih objekata od interesa za Republiku Hrvatsku koji se nalaze ispod površine zemlje, što će omogućiti rješavanje pitanje vlasništva, upravljanja i korištenja te njihove cjelovite zaštite
- dodatnim uređenjem korištenja prava prvokupa na kulturnim dobrima za Republiku Hrvatsku i jedinice lokalne i regionalne (područne) samouprave olakšat će se pravni promet nekretninama na njihovom području
- postupak utvrđivanja svojstva kulturnog dobra za muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju provodit će javni muzeji upisom u inventarnu knjigu građe i dokumentacije, čime se ujedno usklađuju odredbe Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara i novog Zakona o muzejima. Također će se urediti postupak utvrđivanja svojstva kulturnog dobra za knjižničnu građu te će katalogi javnih knjižnica i knjižnica u sastavu pravnih osoba kojima su osnivači Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravne osobe u njihovom pretežitom vlasništvu, postati dio Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske
- postupak dobivanja dopuštenja za obavljanje poslova na zaštiti i očuvanju kulturnih dobara pojednostaviti će se na način da će navedeno dopuštenje biti potrebno samo fizičkoj osobi radi utvrđivanja stručne osposobljenosti za rad na kulturnom dobru, dok će pravna osoba i obrtnik koji obavljaju navedene poslove biti u obvezi osigurati rad fizičke osobe koja ima navedeno dopuštenje ili odgovarajuće stručno zvanje.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Osnova za donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku sadržana je u članku 204. stavku 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 81/13., 113/16., 69/17. i 29/18.) i to u osobito opravdanim razlozima.

Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara potrebno je hitno uskladiti sa novim Zakonom o muzejima kojim je na drukčiji način uređeno pitanje uspostave statusa kulturnog dobra za muzejsku građu. Prema novom Zakonu o muzejima muzejska građa stječe status kulturnog dobra upisom u inventarnu knjigu javnog muzeja a ne temeljem rješenja Ministarstva kulture. Također je pitanje uspostavljanja statusa kulturnog dobra potrebno predvidjeti i urediti i za knjižničnu građu u skladu s planiranim izmjenama toga pravnog režima.

Nužno je potrebno žurno riješiti pravni status građevina od arheološkog značaja, uključujući rudarske i slične objekte, koji su od interesa za Republiku Hrvatsku, a za koje nije riješeno pitanje upravljanja i korištenja iz razloga neriješenih vlasničkopravnih odnosa, a što je posljedica primjene načela jedinstvenosti nekretnine (*superficies solo cedit*), u slučaju kada se te građevine i objekti nalaze ispod površine zemlje, a vlasnik zemljišta nije Republika Hrvatska. Potrebno je ovim Zakonom urediti pitanje vlasništva i upravljanja navedenim građevinama i objektima, što uključuje i pitanje rješavanja vlasničkopravnih odnosa u pogledu Dioklecijanove

palače koja je upisana u Listu svjetske baštine, o čemu je Vlada Republike Hrvatske 4. svibnja 2018. godine donijela Zaključak.

Iz navedenih razloga predlaže se donošenje ovog Zakona po hitnom postupku.

V. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA, S OBRAZLOŽENJEM

Uz prijedlog za donošenje ovoga Zakona dostavlja se Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, s obrazloženjem.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI I OČUVANJU KULTURNIH DOBARA

Članak 1.

U Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (Narodne novine, broj 69/99., 151/03., 157/03.-ispravak, 87/09., 88/10., 61/11., 25/12., 136/12., 157/13, 152/14 i 44/17.), u članku 6. iza točke 5. dodaju se nove točke 6. i 7. koje glase:

„6. *građevina arheološkog značaja* je građevina ili dio građevine koja čini jednu funkcionalnu cjelinu i nalazi se ispod površine zemlje,

7. *kontaktna zona* je područje koje okružuje kulturno dobro upisano u Listu svjetske baštine ili u Listu ugrožene svjetske baštine i za koje se određuju mjere radi osiguranja zaštite vrijednosti kulturnog dobra,“

Dosadašnje točke 6. do 19. postaju točke 8. do 21.

Članak 2.

U članku 12. stavci 2. i 3. mijenjaju se i glase:

„Rješenjem iz stavka 1. ovoga članka za nepokretno kulturno dobro obvezno se utvrđuju granice kulturnoga dobra koje se zaštićuje, a dostavlja se nadležnom katastru i općinskom sudu radi zabilježbe u katastru i zemljišnoj knjizi svojstva kulturnoga dobra na katastarskim česticama utvrđenim ovim rješenjem, te lučkoj kapetaniji kada se rješenje o utvrđivanju svojstva kulturnoga dobra odnosi na podvodno arheološko nalazište.

Iznimno od stavka 2. ovoga članka granice kulturnog krajolika mogu se odrediti opisno (vodotoci, ceste, pruge i drugo) kada je to provedivo u prostornom planu, granice podvodnih arheoloških nalazišta geo-referenciranim točkama/koordinatama, a granice podmorskih arheoloških nalazišta geo-referentnim točkama u WGS 84 koordinatnom sustavu, o čemu se rješenje dostavlja katastru.“

Članak 3.

U članku 14. stavci 3. i 4. mijenjaju se i glase:

„Inventarne knjige javnih muzeja i katalozi javnih knjižnica i knjižnica u sastavu pravnih osoba kojima su osnivači Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravne osobe u njihovom pretežitom vlasništvu, sastavni su dio Registra.

Ministar kulture propisuje pravilnikom oblik, sadržaj i način vođenja Registra.“

Članak 4.

Članak 16. briše se.

Članak 5.

Iza članka 19. dodaju se članci 19.a i 19.b koji glase:

„Članak 19.a

Građevina arheološkog značaja od interesa za Republiku Hrvatsku koja se nalazi ispod površine zemlje i čini jednu funkcionalnu cjelinu prema ovom Zakonu nije povezana s katastarskim česticama koje se nalaze iznad nje, javno je dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Republike Hrvatske, što se utvrđuje rješenjem Ministarstva kulture.

Kada se građevina iz stavka 1. ovoga članka proteže ispod jedne ili više katastarskih čestica, upis javnog dobra u općoj uporabi provest će se za cijelu građevinu.

Građevina iz stavka 1. ovoga članka može se ustupiti na upravljanje i korištenje jedinicama lokalne i/ili jedinicama područne (regionalne) samouprave na čijem se području nalazi, na njihov zahtjev.

Dostava rješenja iz stavka 1. ovoga članka obavlja se objavom na mrežnim stranicama Ministarstva kulture.

Dostava rješenja iz stavka 1. ovoga članka smatra se obavljenom istekom osmog dana od dana objave na mrežnim stranicama Ministarstva kulture.

Rješenje iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se tijelu nadležnom za katastar i nadležnom općinskom sudu radi provedbe u zemljišnoj knjizi.

Odredbe ovoga članka primjenjuju se i na rudarske i slične objekte.

Članak 19.b

Građevina iz članka 19.a stavka 1. ovoga Zakona upisuje se temeljem rješenja iz članka 19.a stavka 1. ovoga Zakona kao posebno zemljišnoknjižno tijelo u posjedovnici novog zemljišnoknjižnog uloška, koji se radi toga osniva, uz naznaku brojeva zemljišnoknjižnih čestica ispod kojih se građevina nalazi.

U vlastovnicu zemljišnoknjižnog uloška iz stavka 1. ovoga članka upisuje se javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Republike Hrvatske uz upis pravne osobe kojoj je ono dano na upravljanje i korištenje.

Odredba stavaka 1. i 2. ovoga članka primjenjuje se i na rudarske i slične objekte.“

Članak 6.

U članku 37. iza stavka 5. dodaje se stavak 6. koji glasi:

„Ovlaštenici prava prvokupa iz stavka 1. ovoga članka mogu donijeti odluku da se u određenom vremenskom razdoblju ili za određena kulturna dobra neće koristiti pravom prvokupa. Ova odluka objavljuje se na mrežnim stranicama ovlaštenika.“

Članak 7.

Članak 55. mijenja se i glasi:

„Za kulturna dobra nadležno tijelo utvrđuje sustav mjera zaštite prema ovom Zakonu i pravilniku kojega donosi ministar kulture.

Za nepokretna kulturna dobra iz članka 71. ovoga Zakona sustav mjera zaštite obuhvaća i kontaktnu zonu kulturnog dobra.“

Članak 8.

U članku 56. stavak 2. mijenja se i glasi:

„Konzervatorsku podlogu utvrđuje nadležno tijelo za područje obuhvata prostornog plana, a ona sadrži opće i posebne uvjete zaštite i očuvanja kulturnog dobra, kao i granice kontaktne zone kulturnog dobra te način zaštite u području kontaktne zone.“

Iza stavaka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„U slučaju kad nadležno tijelo nije utvrdilo konzervatorsku podlogu dužno je na zahtjev nositelja izrade prostornog plana utvrditi sustav mjera zaštite nepokretnih kulturnih dobara koja se nalaze na području obuhvata prostornog plana uključujući i granice kontaktne zone kulturnog dobra te način zaštite na području kontaktne zone.“

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 4.

Članak 9.

Članak 57. mijenja se i glasi:

„Radi zaštite i očuvanja kulturno-povijesne cjeline obvezno se izrađuje konzervatorska podloga za područje te cjeline, a koja uključuje i područje kontaktne zone iz članka 55. stavka 2. ovoga Zakona.“

Članak 10.

Članak 98. mijenja se i glasi:

„Poslove na zaštiti muzejske građe i muzejske dokumentacije, kao kulturnoga dobra prema odredbama ovoga Zakona, obavljaju javni muzeji u okviru svoje djelatnosti sukladno propisima koji uređuju muzejsku djelatnost.

Iznimno od odredbe članka 12. ovoga Zakona, postupak utvrđivanja svojstva kulturnoga dobra za muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju provodi javni muzej

te upisom u inventarnu knjigu javnog muzeja muzejska građa i muzejska dokumentacija stječu status kulturnog dobra.

Upis u inventarnu knjigu iz stavka 2. ovoga članka nije upravni akt.“

Članak 11.

Iza članka 99. dodaje se članak 99.a koji glasi:

„Članak 99.a

Poslove na zaštiti knjižnične građe, kao kulturnoga dobra prema odredbama ovoga Zakona, obavljaju knjižnice u okviru svoje djelatnosti sukladno propisima koji uređuju knjižničnu djelatnost.

Iznimno od odredbe članka 12. ovoga Zakona, postupak utvrđivanja svojstva kulturnoga dobra za knjižničnu građu, osim one za koju je status kulturnoga dobra utvrđen zakonom kojim se uređuje knjižnična djelatnost, provodi i rješenje o utvrđivanju svojstva kulturnoga dobra donosi Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu na prijedlog javne knjižnice, odnosno pravne osobe u čijem je sastavu knjižnica, na način propisan ovim Zakonom.

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu dužna je rješenje iz stavka 2. ovog članka dostaviti Ministarstvu kulture radi upisa u Registar.

Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka može se podnijeti žalba Ministarstvu kulture.“

Članak 12.

Članak 100. mijenja se i glasi:

„Poslovi istraživanja, restauriranja, konzerviranja, održavanja i obnove kulturnih dobara mogu se obavljati samo uz dopuštenje koje fizičkoj osobi izdaje rješenjem Ministarstvo kulture, ako fizička osoba ima odgovarajuće obrazovanje i iskustvo stečeno u radu na kulturnim dobrima, odnosno utvrđenu stručnu osposobljenost, sukladno pravilniku iz stavka 7. ovoga članka.

Iznimno od stavka 1. ovog članka, fizička osoba u smislu ovog Zakona ima dopuštenje za obavljanje restauratorsko-konzervatorskih poslova određene uže specijalnosti ako ima stručno zvanje za obavljanje restauratorsko-konzervatorskih poslova stečeno prema članku 101. ovoga Zakona ili zakona kojim se uređuje muzejska djelatnost.

Pravna osoba u smislu ovog Zakona ima dopuštenje za obavljanje poslova iz stavka 1. ovog članka ako za obavljanje registrirane djelatnosti osigura rad fizičke osobe iz stavka 1. ovoga Zakona odnosno ako za obavljanje restauratorsko-konzervatorskih poslova određene uže specijalnosti osigura rad fizičke osobe iz stavka 2. ovog članka.

Odredba stavka 3. ovog članka primjenjuje se i na obrtnika koji osigura rad fizičke osobe iz stavka 1. i 2. ovoga Zakona, za slučaj kada obrtnik kao fizička osoba nema za te poslove dopuštenje u smislu ovoga Zakona.

Ministarstvo kulture vodi Upisnik fizičkih osoba iz stavka 1. ovoga članka.

Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Ministar kulture uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za gospodarstvo pravilnikom propisuje uvjete koje mora ispunjavati fizička osoba za dobivanje dopuštenja za obavljanje poslova iz stavka 1. ovoga članka.“

Članak 13.

Iza članka 100. dodaje se članak 100.a koji glasi:

„Članak 100.a

Ministarstvo kulture oduzet će rješenjem fizičkoj osobi izdano dopuštenje iz članka 100. stavka 1. ovoga Zakona ako:

- postupka protivno odredbama ovoga Zakona i pravilnika donesenim na temelju ovoga Zakona
- se utvrdi da poslove za koje joj je izdano dopuštenje ne obavlja sukladno pravilima struke radi čega je nastala šteta na kulturnom dobru
- je pokrenut kazneni postupak zbog oštećenja ili uništenja kulturnog dobra
- je obavljala ili obavlja poslove predviđene člankom 100. stavkom 1. ovoga Zakona bez prethodnog odobrenja nadležnog tijela
- se naknadno utvrdi da podaci na temelju kojih je izdano dopuštenje nisu istiniti
- se naknadno promjene uvjeti na temelju kojih je izdano dopuštenje, odnosno ako fizička osoba kojoj je izdano dopuštenje prestane ispunjavati propisane uvjete
- je obavljala ili obavlja poslove predviđene člankom 100. stavkom 1. ovoga Zakona kao neregistriranu djelatnost suprotno zakonu kojim se uređuje zabrana obavljanja neregistrirane djelatnosti.

Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Temeljem izvršnog rješenja iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo kulture brisat će fizičku osobu odnosno obavljanje određenih poslova iz Upisnika.“

Prijelazne i završne odredbe

Članak 14.

Ministar kulture donijet će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona pravilnike iz članaka 3., 7. i 12. ovoga Zakona.

Do stupanja na snagu propisa iz stavka 1. ovoga članka primjenjivat će se:

- Pravilnik o obliku, sadržaju i načinu vođenja Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 89/11. i 130/13.)
- Pravilnik o uvjetima za fizičke i pravne osobe radi dobivanja dopuštenja za obavljanje poslova na zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (Narodne novine, broj 74/03. i 44/10.)

Članak 15.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

OBRAZLOŽENJE ČLANAKA KOJI SE MIJENJAJU

Člankom 1. se u članku 6. iza točke 5. dodaju nove točke 6. i 7. kojima se definira značenje pojma građevina arheološkog značaja te se propisuje da je to građevina ili dio građevine koja čini jednu funkcionalnu cjelinu i nalazi se ispod površine zemlje. Definira se i kontaktna zona kao područje koje okružuje kulturno dobro upisano u Listu svjetske baštine ili u Listu ugrožene svjetske baštine i za koje se određuju mjere radi osiguranja zaštite vrijednosti kulturnog dobra. Također je propisano da dosadašnje točke 6. do 19. postaju točke 8. do 21.

Člankom 2. propisuje se da se u članku 12. mijenja stavak 2. kojim se propisuje da se rješenjem iz stavka 1. ovoga članka za nepokretno kulturno dobro obvezno utvrđuju granice kulturnoga dobra koje se zaštićuje, a dostavlja se nadležnom katastru i općinskom sudu radi zabilješke u katastru i zemljišnoj knjizi svojstva kulturnoga dobra na katastarskim česticama utvrđenim ovim rješenjem, te lučkoj kapetaniji kada se rješenje o utvrđivanju svojstva kulturnoga dobra odnosi na podvodno arheološko nalazište. Nadalje, stavak 3. mijenja se te se određuje da se Iznimno granice kulturnog krajolika mogu se odrediti opisno (vodotoci, ceste, pruge i drugo) kada je to provedivo u prostornom planu, granice podvodnih arheoloških nalazišta geo-referenciranim točkama/koordinatama, a granice podmorskih arheoloških nalazišta geo-referentnim točkama u WGS 84 koordinatnom sustavu, o čemu se rješenje dostavlja katastru.

Člankom 3. u članku 14. mijenjaju se stavci 3. i 4. te se istima propisuje da su inventarne knjige javnih muzeja i katalozi javnih knjižnica i knjižnica u sastavu pravnih osoba kojima su osnivači Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravne osobe u njihovom pretežitom vlasništvu, sastavni su dio Registra. Ministar kulture propisuje pravilnikom oblik, sadržaj i način vođenja navedenog Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske.

Člankom 4. briše se dosadašnji članak 16., tj. odredba o javnoj objavi upisa, promjene i brisanja kulturnog dobra u Narodnim novinama jer se svi podaci o kulturnim dobrima objavljuju putem Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske koji je javna knjiga, objavljena na mrežnim stranicama Ministarstva kulture

Člankom 5. se iza članka 19. dodaju članci 19.a i 19.b. Člankom 19.a se propisuje da građevina arheološkog značaja od interesa za Republiku Hrvatsku koja se nalazi ispod površine zemlje i čini jednu funkcionalnu cjelinu, prema ovom Zakonu nije povezana s katastarskim česticama koje se nalaze iznad nje, javno je dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Republike Hrvatske, što se utvrđuje rješenjem Ministarstva kulture. Kada se navedena građevina proteže ispod jedne ili više katastarskih čestica, upis javnog dobra u općoj uporabi provest će za cijelu građevinu. Navedena građevina može se ustupiti na upravljanje i korištenje jedinicama lokalne i/ili jedinicama područne (regionalne) samouprave na čijem se području nalazi, na njihov zahtjev. Dostava rješenja o građevini od arheološkog značaja obavlja se objavom na mrežnim stranicama Ministarstva kulture. Dostava rješenja smatra se obavljenom istekom osmog dana od dana objave na mrežnim stranicama Ministarstva

kulture. Nadalje, također se propisuje da se navedeno rješenje dostavlja tijelu nadležnom za katastar i nadležnom općinskom sudu radi provedbe u zemljišnoj knjizi, a odredbe ovoga članka primjenjuju se i na rudarske i slične objekte. Člankom 19.b se propisuje da se navedena građevina upisuje temeljem rješenja kojim se proglašava građevinom od arheološkog značaja kao posebno zemljišnoknjižno tijelo u posjedovnici novog zemljišnoknjižnog uloška, koji se radi toga osniva, uz naznaku brojeva zemljišnoknjižnih čestica ispod kojih se građevina nalazi. U vlastovnicu toga zemljišnoknjižnog uloška upisuje se javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Republike Hrvatske uz upis pravne osobe kojoj je ono dano na upravljanje i korištenje, a navedene odredbe primjenjuju se i na rudarske i slične objekte.

Člankom 6. u članku 37. iza stavka 5. dodaje se stavak 6. kojim je propisano da ovlaštenici prava prvokupa mogu donijeti odluku da se u određenom vremenskom razdoblju ili za određena kulturna dobra neće koristiti pravom prvokupa. Ova odluka objavljuje se na mrežnim stranicama ovlaštenika.

Člankom 7. mijenja se članak 55. na način da se propisuje da za kulturna dobra nadležno tijelo utvrđuje sustav mjera zaštite prema ovom Zakonu i pravilniku kojega donosi ministar kulture te da za ugrožena nepokretna kulturna dobra sustav mjera zaštite obuhvaća i kontaktnu zonu kulturnog dobra.

Člankom 8. u članku 56. stavak 2. mijenja se i propisuje da konzervatorsku podlogu utvrđuje nadležno tijelo za područje obuhvata prostornog plana, a ona sadrži opće i posebne uvjete zaštite i očuvanja kulturnog dobra, kao i granice kontaktne zone kulturnog dobra te način zaštite u području kontaktne zone. Iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji propisuje da u slučaju kad nadležno tijelo nije utvrdilo konzervatorsku podlogu je dužno na zahtjev nositelja izrade prostornog plana utvrditi sustav mjera zaštite nepokretnih kulturnih dobara koja se nalaze na području obuhvata prostornog plana uključujući i granice kontaktne zone kulturnog dobra te način zaštite na području kontaktne zone. Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 4.

Člankom 9. mijenja se članak 57. te se propisuje da se radi zaštite i očuvanja kulturno-povijesne cjeline obvezno izrađuje konzervatorska podloga za područje te cjeline, a koja uključuje i područje kontaktne zone.

Člankom 10. mijenja se članak 98. tako da se propisuje da poslove na zaštiti muzejske građe i muzejske dokumentacije, kao kulturnoga dobra prema odredbama ovoga Zakona, obavljaju javni muzeji u okviru svoje djelatnosti sukladno propisima koji uređuju muzejsku djelatnost, a postupak utvrđivanja svojstva kulturnog dobra za muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju provodi javni muzej te upisom u inventarnu knjigu javnog muzeja muzejska građa i muzejska dokumentacija stječu status kulturnog dobra. Upis u inventarnu knjigu nije upravni akt.

Člankom 11. se iza članka 99. dodaje članak 99. a kojim se propisuje da poslove na zaštiti knjižnične građe, kao kulturnoga dobra prema odredbama ovoga Zakona, obavljaju knjižnice u okviru svoje djelatnosti sukladno propisima koji uređuju knjižničnu djelatnost, a postupak utvrđivanja svojstva kulturnog dobra za knjižničnu građu, osim one za koju je status kulturnoga dobra utvrđen zakonom kojim se uređuje knjižnična djelatnost, provodi i rješenje o utvrđivanju svojstva kulturnog dobra

donosi Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu na prijedlog javne knjižnice, odnosno pravne osobe u čijem je sastavu knjižnica, na način propisan ovim Zakonom. Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu dužna je rješenje o utvrđenju svojstva kulturnog dobra za knjižničnu građu dostaviti Ministarstvu kulture radi upisa u Registar. Protiv navedenog rješenja može se podnijeti žalba Ministarstvu kulture.

Člankom 12. mijenja se članak 100. kojim se propisuje da se poslovi istraživanja, restauriranja, konzerviranja, održavanja i obnove kulturnih dobara mogu obavljati samo uz dopuštenje koje fizičkoj osobi izdaje rješenjem Ministarstvo kulture ako fizička osoba ima odgovarajuće obrazovanje i iskustvo stečeno u radu na kulturnim dobrima odnosno utvrđenu stručnu osposobljenost, sukladno pravilniku iz stavka 7. ovoga članka. Što se tiče odgovarajućeg obrazovanja, radi se o restauratorskom studiju određene specijalnosti odnosno studiju uže specijalnosti zavisno od vrste poslova za koje se traži dopuštenje. Iznimno od navedenog, fizička osoba u smislu ovog Zakona ima dopuštenje za obavljanje restauratorsko-konzervatorskih poslova određene uže specijalnosti ako ima stručno zvanje za obavljanje restauratorsko-konzervatorskih poslova temeljem činjenice da je kao zaposlenik Republike Hrvatske, županije, Grada Zagreba, gradova i općina stekla stručno zvanje za obavljanje restauratorsko-konzervatorskih poslova na zaštiti i očuvanju kulturnih dobara ili temeljem zakona kojim se uređuje muzejska djelatnost. Pravna osoba u smislu ovog Zakona ima dopuštenje za obavljanje poslova istraživanja, restauriranja, konzerviranja, održavanja i obnove kulturnih dobara ako za obavljanje registrirane djelatnosti osigura rad fizičke osobe koja ima dopuštenje za obavljanje poslova na zaštiti i očuvanju kulturnih dobara odnosno ako za obavljanje restauratorsko-konzervatorskih poslova određene uže specijalnosti osigura rad fizičke osobe koja je stekla stručno zvanje temeljem činjenice da je kao zaposlenik Republike Hrvatske, županije, Grada Zagreba, gradova i općina stekla stručno zvanje za obavljanje restauratorsko-konzervatorskih poslova na zaštiti i očuvanju kulturnih dobara ili temeljem zakona kojim se uređuje muzejska djelatnost. Navedena odredba primjenjuje se i na obrtnika koji osigura rad navedene fizičke osobe, za slučaj kada obrtnik kao fizička osoba nema za te poslove dopuštenje u smislu ovoga Zakona. Ministarstvo kulture vodi Upisnik navedenih fizičkih osoba. Protiv rješenja kojim se izdaje ili odbija izdavanje dopuštenja za poslove istraživanja, restauriranja, konzerviranja, održavanja i obnove kulturnih dobara nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Ministar kulture uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za gospodarstvo pravilnikom propisuje uvjete koje mora ispunjavati fizička osoba za dobivanje dopuštenja za obavljanje poslova istraživanja, restauriranja, konzerviranja, održavanja i obnove kulturnih dobara.

Člankom 13. dodaje se iza članka 100. novi članak 100.a koji propisuje da će Ministarstvo kulture oduzeti rješenjem fizičkoj osobi izdano dopuštenje za obavljanje poslova na zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, ako fizička osoba postupa protivno odredbama ovoga Zakona i pravilnicima donesenim na temelju ovoga Zakona, ako se utvrdi da poslove za koje joj je izdano dopuštenje ne obavlja sukladno pravilima struke radi čega je nastala šteta na kulturnom dobru, ako je pokrenut kazneni postupak zbog oštećenja ili uništenja kulturnog dobra, ako je obavljala ili obavlja poslove bez prethodnog odobrenja nadležnog tijela, ako se naknadno utvrdi da podaci na temelju kojih je izdano dopuštenje nisu istiniti, ako se naknadno promjene uvjeti na temelju kojih je izdano dopuštenje, odnosno ako fizička osoba kojoj je izdano dopuštenje prestane ispunjavati propisane uvjete te ako je obavljala ili obavlja

poslove kao neregistriranu djelatnost suprotno zakonu kojim se uređuje zabrana obavljanja neregistrirane djelatnosti. Također se propisuje da protiv rješenja kojim se oduzima dopuštenje za obavljanje poslova na zaštiti i očuvanju kulturnih dobara nije dopuštena žalba ali se može pokrenuti upravni spor. Propisuje se da će temeljem izvršnog rješenja kojim se oduzima dopuštenje za obavljanje poslova na zaštiti i očuvanju kulturnih dobara Ministarstvo kulture brisati fizičku osobu odnosno obavljanje određenih poslova iz Upisnika.“

Člankom 14. propisuje se prijelazna odredba.

Člankom 15. propisuje se stupanje na snagu Zakona.

ODREDBE ZAKONA O ZAŠTITI I OČUVANJU KULTURNIH DOBARA
(Narodne novine, broj 69/99, 151/03, 157/03 Ispravak, 87/09, 88/10, 61/11,
25/12, 136/12, 157/13, 152/14 i 44/17) KOJE SE MIJENJAJU

Članak 6.

Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeća značenja:

1. zaštita kulturnog dobra jest poglavito provedba mjera zaštite pravne i stručne naravi propisanih odredbama ovoga Zakona, a sukladnih pravilima konzervatorske struke,
2. očuvanje kulturnoga dobra jest provedba mjera zaštite i očuvanja radi produženja trajanja spomeničkih svojstava kulturnoga dobra,
3. čuvanje kulturnoga dobra je sustavno praćenje stanja kulturnoga dobra i osiguravanje njegove zaštite od svakog ugrožavanja toga dobra ili njegovih spomeničkih svojstava, kao i svake druge protupravne ili neovlaštene uporabe,
4. održavanje kulturnoga dobra je sustavno praćenje stanja kulturnoga dobra te poduzimanje mjera i radova nužnih za očuvanje spomeničkih svojstava, cjelovitosti i namjene kulturnoga dobra,
5. kulturno-povijesnom cjelinom smatra se naselje ili dio naselja, kao i područje, koji su zaštićeni kao kulturno dobro,
6. nositelj prava na kulturnom dobru smatra se osim vlasnika i nositelj drugih stvarnih i obveznih prava na kulturnom dobru,
7. imatelj kulturnoga dobra jest svaka osoba koja na bilo koji način i po bilo kojoj osnovi drži kulturno dobro,
8. sustav mjera zaštite kulturnoga dobra jest ukupnost svih zaštitnih mjera utvrđenih radi potpune zaštite i očuvanja pojedinoga kulturnog dobra,
9. nadležno tijelo je Konzervatorski odjel Ministarstva kulture na čijem se području kulturno dobro nalazi, a za područje Grada Zagreba Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode u Zagrebu,
10. konzervatorski elaborat je stručni dokument koji se izrađuje za potrebe zahvata na pojedinačno zaštićenoj građevini u slučaju promjena koje mogu utjecati na tehničko stanje, odnosno svojstva kulturnoga dobra, te za postojeću građevinu ili planiranu

izgradnju unutar zaštićene kulturno-povijesne cjeline na lokaciji koja je od interesa za očuvanje svojstava kulturno-povijesne cjeline,

11. konzervatorska podloga je stručna dokumentacija koja sadrži grafički i tekstualni dio, a obuhvaća identifikaciju, analizu stanja, valorizaciju i mjere očuvanja kulturno-povijesnih vrijednosti na području obuhvata,

12. kulturni predmet je predmet koji je kategoriziran ili definiran od strane države članice Europske unije, prije ili nakon njegova nezakonitog iznošenja s državnog područja te države članice, kao dio »nacionalnog blaga koje ima umjetničku, povijesnu ili arheološku vrijednost« prema nacionalnom zakonodavstvu ili u okviru administrativnih postupaka, a u smislu članka 36. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,

13. nezakonito iznesen kulturni predmet s državnog područja države članice Europske unije je kulturni predmet:

(a) iznesen s državnog područja države članice kršenjem njezinih propisa o zaštiti nacionalnog blaga ili kršenjem Uredbe (EZ) br. 116/2009 ili

(b) koji nije vraćen nakon isteka roka zakonitog privremenog iznošenja ili bilo koje kršenje nekog drugog uvjeta kojim se uređuje takvo privremeno iznošenje,

14. država članica Europske unije koja je zatražila povrat kulturnog predmeta je država članica s čijeg je državnog područja kulturni predmet nezakonito iznesen,

15. država članica Europske unije od koje se traži povrat kulturnog predmeta je država članica na čijem se državnom području nalazi kulturni predmet nezakonito iznesen s državnog područja druge države članice Europske unije,

16. povrat kulturnog predmeta je fizički povrat kulturnog predmeta na državno područje države članice Europske unije koja je zatražila povrat,

17. samostalni posjednik kulturnog predmeta je osoba koja za vlastiti račun izvršava faktičnu vlast na kulturnom predmetu,

18. nesamostalni posjednik kulturnog predmeta je osoba koja za treću osobu izvršava faktičnu vlast na kulturnom predmetu,

19. javne zbirke su zbirke koje su u skladu sa zakonodavstvom države članice Europske unije definirane kao javne i koje su u vlasništvu te države članice, lokalnog ili područnog tijela u toj državi članici ili institucije koja se nalazi na državnom području te države članice, pod uvjetom da je takva institucija u vlasništvu države članice ili lokalnog ili područnog tijela ili je u znatnoj mjeri od njih financirana.

Članak 12.

Svojstvo kulturnoga dobra, na temelju stručnog vrednovanja, utvrđuje Ministarstvo kulture rješenjem koje može donijeti bez prethodnog izjašnjavanja stranke.

Rješenjem iz stavka 1. ovoga članka obvezno se utvrđuju prostorne međe kulturnoga dobra koje se zaštićuje, a dostavlja se nadležnom katastru i sudu radi zabilježbe u katastru i zemljišnoj knjizi svojstva kulturnoga dobra i prostornih međa kulturnoga dobra na katastarskim česticama utvrđenim ovim rješenjem, te lučkoj kapetaniji kada se rješenje o utvrđivanju svojstva kulturnoga dobra odnosi na podvodno arheološko nalazište.

Dostava rješenja iz stavka 1. ovoga članka u slučaju kada se utvrđuje svojstvo kulturnoga dobra za kulturno-povijesne cjeline i arheološka nalazišta obavlja se objavom rješenja u dnevnim novinama koje izlaze na području na kojem se nekretnina nalazi.

Rješenjem iz stavka 1. određuje se sustav mjera zaštite kulturnoga dobra i obveza upisa kulturnoga dobra u Registar, Listu zaštićenih kulturnih dobara.

Žalba na rješenje iz stavka 1. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja. Rješenje o žalbi donosi Povjerenstvo za žalbe iz članka 78. stavka 4. ovoga Zakona.

Članak 14.

Kulturna dobra upisuju se u Registar.

Registar je javna knjiga koju vodi Ministarstvo kulture.

Registar se sastoji od tri liste i to: Liste zaštićenih kulturnih dobara, Liste kulturnih dobara nacionalnog značenja i Liste preventivno zaštićenih dobara.

Ministar kulture propisuje oblik, sadržaj i način vođenja Registra.

Članak 16.

Upisi u Registar, promjene i brisanje iz njega objavljuju se u »Narodnim novinama«.

Pri objavi iz stavka 1. ovoga članka za nepokretna kulturna dobra ne objavljuju se podaci o vlasniku, a za pokretna kulturna dobra objavljuju se podaci o tome gdje se kulturno dobro nalazi, kada je to moguće.

Članak 37.

Vlasnik koji namjerava prodati kulturno dobro dužan ga je prije prodaje istodobno ponuditi Republici Hrvatskoj, županiji, Gradu Zagrebu, gradu ili općini na čijem se području to kulturno dobro nalazi, navodeći cijenu i druge uvjete prodaje. Ova odredba ne primjenjuje se na nekretninu unutar zaštićene kulturno-povijesne cjeline koja nije kao kulturno dobro zaštićena posebnim rješenjem.

Prvenstvo u ostvarenju prava prvokupa ima grad ili općina u odnosu na županiju i Grad Zagreb, pa Republika Hrvatska.

Republika Hrvatska, županija, Grad Zagreb, grad ili općina mora se očitovati o toj ponudi u roku od 60 dana od dana primitka pisane ponude.

Ako se pravna osoba iz stavka 3. ovoga članka ne namjerava koristiti svojim pravom prvokupa, dužna je u roku od 30 dana od dana primitka ponude o tome obavijestiti druge pravne osobe koje imaju pravo prvokupa i vlasnika.

Nakon isteka roka iz stavka 3. ovoga članka vlasnik može kulturno dobro prodati drugoj osobi uz cijenu koja ne može biti niža od cijene navedene u ponudi i pod uvjetima koji za kupca nisu povoljniji od uvjeta sadržanih u ponudi iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 55.

Za kulturna dobra nadležno tijelo utvrđuje sustav mjera zaštite prema ovom Zakonu i posebnom propisu kojega donosi ministar kulture.

Članak 56.

Dokumenti prostornog uređenja, ovisno o vrsti i području obuhvata, obavezno sadrže podatke iz konzervatorske podloge sa sustavom mjera zaštite nepokretnih kulturnih dobara koja se nalaze na području obuhvata plana.

Konzervatorsku podlogu utvrđuje nadležno tijelo, a ona sadrži opće i posebne uvjete zaštite i očuvanja kulturnih dobara u području obuhvata plana. U slučaju kada nadležno tijelo nije utvrdilo konzervatorsku podlogu dužno je na zahtjev donositelja dokumenta prostornog uređenja utvrditi sustav mjera zaštite nepokretnih kulturnih dobara koja se nalaze na području obuhvata plana.

Dokument prostornog uređenja može se donijeti samo uz prethodnu suglasnost nadležnog tijela kojim se potvrđuje da je sukladan konzervatorskoj podlozi ili utvrđenom sustavu mjera zaštite prema stavku 2. ovoga članka. Nadležno se tijelo dužno pisano očitovati u roku od 15 dana od zatražene suglasnosti, a ako to ne učini smatrat će se da je suglasnost dana.

Članak 57.

Radi zaštite i očuvanja kulturno-povijesne cjeline obvezno se izrađuje konzervatorska podloga za područje te cjeline.

Članak 98.

Kulturna dobra u zbirkama muzeja, knjižnica, galerija, kao i u zbirkama drugih ustanova upisuju se u Registar prema odredbama ovoga Zakona, na temelju prijave koju podnosi ustanova.

Ustanove iz stavka 1. ovoga članka dužne su u roku od 7 dana od svake promjene na zbirci i inventarskoj knjizi pisano obavijestiti Ministarstvo kulture.

Članak 100.

Poslove istraživanja, proučavanja, čuvanja, restauriranja, konzerviranja, održavanja, obnove i korištenja kulturnih dobara mogu obavljati samo specijalizirane pravne i fizičke osobe.

Ministar kulture uz prethodnu suglasnost ministra gospodarstva pravilnikom propisuje uvjete koje mora ispunjavati fizička ili pravna osoba za dobivanje dopuštenja za obavljanje poslova iz stavka 1. ovoga članka.

Rješenje kojim se dopušta obavljanje poslova iz stavka 1. ovoga članka donosi Ministarstvo kulture.

Ministarstvo kulture vodi upisnike pravnih i fizičkih osoba iz stavka 1. ovoga članka.

Rješenje o žalbi donosi Povjerenstvo za žalbe iz članka 78. stavka 4. ovoga Zakona.